

Prirodopisno - natoroznansko polje.

Jarebica.

Jarebica živi na obdelanej zemlji blizu njiv in travnikov, ki se vrste z goščavami in grmovjem ob gozdnem robovji. Podobna je domačej kuretini, a ostrog nima na nogah kakor jih ima domači petelin.

Glavo ima rujasto rumeno; vrat in prsi pepelaste, s črnimi pikami poškopljene; hrbet je siv in z rujavimi progami opasan. Sive peroti sta belo prepasani, rep ima pri-sekan. Oko je obrob-ljeno z rudečo golo ko-žico; kljun je plavkast, nogi sta sivkasti. Sa-mec ima na prsih ko-

stanjevo liso v podobi podkove zakrivljeno.

Zjutraj in proti večeru se jarebice hitro muzajo med žitom ali pa smučejo med goščavo; okoli poldneva počivajo v senci. V svojem okraji se pasóe klatijo sem ter tjà, a daleč ne gredó nikoli, posebno tam ne, kjer imajo mir. Ako jih kaj prestraši, hitro tekó po tleh, tudi počénejo in se potuhnejo; ako je nevarnost večja, vzdignejo se z velikim hrupom in pokom, a kmalu zopet se-dejo, toda nikoli ne na drevo, nego zmirom na zemljo.

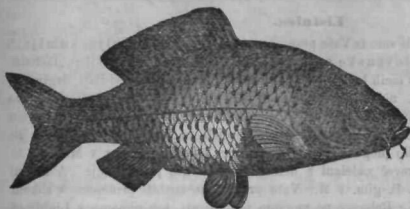
Samica si naredí v travi ali v žitu jamico, nastelje jo z bilkami, ter v to pirprosto gnjezdo iznese deset do dvanajst, tudi po več sivo zelenkastih jajčec. Za tri tedne izlezejo mladiči iz jajčec, ter takój tekajo okoli starih, ki jih skrbno vodijo okoli, iskajoč jim seménja, žuželk in črvov v hrano. Mla-diči hitro rastó, a leteti morejo še le v tretjem mesecu.

Po zimi kopljejo jarebice po snegu, da pridejo do trave in zelene ozi-mine; obirajo pa tudi brinjeve jagode. Kadar je huda zima, takrat se jim tudi zeló hudo godí. Sneg večkrat zmrzne tako na debelo, da ga ptice ne morejo razbrskati in prekopati; takrat je treba stradati. Lakota jim vzame ves strah pred človekom, ter se drzno približajo samotnim hišam, še celó na na dvorišče pridejo smeti razkopavat. A vendar jih v hudej zimi mnogo po-gine, časih toliko, da na daleč in široko nobena ne ostane. V tacem času

jim pametni lovci in poljedelci potrosijo kako perišče žita, da jim ta divjačina popolnem ne izmré.

Lovci jarebice streljajo zaradi posebno okusnega mesá; tudi lisice, mačke in kune jih mnogo podavijo, zato so te lepe kokoške pri nas že zelo redke. Škode ne delajo nobene, še celo koristne so, ker pobirajo škodljive žuželke in različno plevelno seme.

Karp.

Karp ali krap je najnavadnejša riba po naših sladkih vodáh. Hrbta je visocega in slókega (krivega), ter je z velikimi luskami odet. Od zgoraj je temnozelenkast, ob stranéh, po bokih in trebuhu rumenkast. Od gorenje

čeljusti mu visé štiri kratki brki. V čeljustih nima nobenih zób, a goltne kosti so s plóskimi in brazdovitimi zobmi nasajene, katerih pa tudi ni veliko.

Plavut ima vseh skupaj sedem, namreč: hrbtno, repno, predrepno, po dve trebušni in po dve prsni plavuti. Prsni plavuti mu stojite pred trebušnima, repna plavut je rašljasta (viličasta), a predrepna kratka. Zadej za glavo pod gibljivimi pokrovkami ima skрге, ki mu so za dihanje v vodi.

Karp živi v rekah in ribnjakih. V živež mu so črvi, mehke vodne zeli in blato. Večkrat se dobi po 60 do 100 centimetrov dolg in po 11 do 19 Kilogramov težak.

Karp je plemenita riba, ki ima malo koščic in dobro mesó.

Riba zlatíca (Goldfisch) je tuje karpovo pleme, ki se pri nas pogostoma drži zaradi lepote po vrtih, ribnjakih in steklenicah.

Po dr. A. Pokorny-ju.

Razne stvari.

Kratkočasnice.

* Nek zvit človek je bil k svojemu prijatelju na kosilo povabljen. Po kosilu prinesó še velik hleb sira na mizo ter ga postavijo pred gosta, da bi ga načél. „Kje ga naj načném?“ vpraša gost. — „Kjerkoli se vam poljubi,“ bil je odgovor — Gost pokliče hitro svojega slugo in mu reče: „Na, vzemi ta

sir in mi ga nesí domóv, da ga domá načném.“

* Bila sta brata dvojčiča, ki sta bila zelo podobna drug drugemu. Jeden teh bratov je umrl. Nek priprost človek, ko sreča družega, pri življenju ostalega brata, vpraša ga: „Si li umrl ti, ali tvoj brat?“

* Lakomnik, izgubivši veliko svôto denarjev, vzame v obupnosti vrv in